

Dirigeren

Meekijken met een dirigent

Josef Suilen dirigeert het harmonieorkest van Wierden.

Dirigeren is het leiden van een orkest. Hoe een muziekstuk klinkt, wordt bepaald door de dirigent. Hier dirigeert Jozef Zuilen een harmonieorkest. Dat doet hij aan de hand van de partituur.

"En een partituur, daar staat eigenlijk, zo wordt het genoemd hè, dus het boekje wat ik voor me heb: een "partituur", daar staan alle instrumenten per regel in vernoemd. Het begint bovenaan met de fluiten, de piccolo's, hobo's, fagotten, klarinetten en ga zo maar door naar beneden: saxofoons, koperinstrumenten en helemaal onderaan staat het slagwerk. Dat staat allemaal op één pagina. Dus dat gaat allemaal razendsnel voorbij, dus ik moet heel snel een overzicht hebben over de hele pagina om precies te weten wat d'r gaat klinken, wat er komt zeg maar. Maar dat heb ik natuurlijk ook voorbereid hè, dat is dus de taak van de dirigent om dat voor te bereiden voordat je daadwerkelijk met het orkest gaat repeteren. Maar je moet dus, het is ingewikkeld, je ziet dus een hele pagina voor je en dan moet je in één keer heel snel eruit halen wat daar belangrijk van is en welke instrumenten je op de voorgrond wil hebben en welke niet, hoe het samenklinkt, welke instrumenten je juist minder belangrijk moet maken, welke wel belangrijk enz."

"Okay, dat doen we samen even, met maat 17 te beginnen. Je moet een beetje een soort mistgordijntje moet je laten opstijgen, dat is het mooie, dat je niet te direct, niet te duidelijk speelt, een beetje rook over het orkest heen laten komen."

"Eigenlijk is een orkest is het voor de dirigent een soort instrument. Zoals een klarinettist op een klarinet speelt, speelt de dirigent speelt met het hele orkest. Dus ik ken die muziek die wel spelen, die ken ik natuurlijk heel goed en ik weet precies: "op bepaalde momenten is dat instrument belangrijk, is die groep belangrijk, zijn die instrumenten als totaal belangrijk" en daar speel ik mee, en die mensen houd ik dan ook in de gaten, die daar richt ik me naartoe zeg maar."

"Mooi breed. Breder. Bijna gebonden. Doorgaan. Doorgaan. Door! Kom maar, bassen, bassen, bassen."

"En ja, dat is een ingewikkeld samenspel van handelingen, bewegingen, van mimiek, want een dirigent, die beweegt niet alleen met zijn handen, die beweegt eigenlijk met zijn hele lijf en zijn gezicht, en dus zijn uitdrukking is heel belangrijk daarbij. En als je dat goed afweegt ten opzichte van elkaar, als dirigent heb je dan een belangrijke taak natuurlijk, dan kan zo'n orkest heel mooi klinken."